

101

Udenrigsministeriet. København, den 28. januar 2006.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2006 afgives tilsagn på 47 mio. kr. i støtte gennem Dansk Afghanistan Komite (DAC) til primær sundhedstjeneste i Herat, Afghanistan, fase 3.

Forslaget medfører ikke merudgifter i forhold til det beløb, som allerede er bevilget på finansloven til udviklingslandene.

- b. *Baggrund*

Afghanistan er fortsat et af verdens fattigste lande. Til trods for høj økonomisk vækst formodes den årlige BNI per indbygger kun at være omkring USD 200. Indbyggertallet skønnedes i 2002 at være 28 mio., og den årlige befolkningstilvækst for perioden 1980-2002 var i gennemsnit 2,6 pct. Afghanistan er af FN klassificeret som tilhørende gruppen af mindst udviklede lande.

Afghanistan har opnået betydelige resultater siden Taleban-styrets fald i 2001, men er fortsat sårbart over for ekstremistiske modstandsgrupper og interne magtkampe mellem væbnede militser. Den ustabile sikkerhedssituation vanskeliggør genopbygningen af landet, og udviklings- og nødhjælpsorganisationer har i perioder været tvunget til at suspendere deres aktiviteter i de mest urolige områder.

Dansk Afghanistan Komite (DAC) blev stiftet i 1984 og har i dag ca. 300 medlemmer. DAC har siden 1993 arbejdet i sundhedssektoren i Herat i den vestlige del af Afghanistan. Danmark har via aktstykker bevilget 55,9 mio. kr. til første og anden fase af DAC's distriktsundhedsprogram i Herat (Akt 227 14/5-1997 og Akt 275 3/9-2001). Herudover er der bevilget 4,9 mio. kr. til en midlertidig videreførelse af aktiviteterne mellem fase I og fase II. Programmet er gradvist udbygget, og ved afslutningen af anden fase gennemførtes årligt omkring 83.000 konsultationer i sundhedsklinikker og ca. 50.000 ambulante konsultationer på et distriktshospital, som også havde ca. 3.600 indlæggelser. Der er desuden opført et kollegium for kvinder med plads til 96 studerende for at muliggøre sundhedsfaglig uddannelse af kvinder fra landområderne. DAC har opnået gode samarbejdsrelationer med lokale myndigheder og beslutningstagere, som bl.a. har gjort det muligt at arbejde for kvinders rettigheder.

Projektbeskrivelse

Projektets overordnede formål er at fremme lige adgang til primære sundhedsydelser for befolkningen i tre distrikter med en samlet befolkning på ca. 540.000 i Herat-provinsen gennem a) udbygning og styrkelse af et distriktsundhedssystem, som mindst 80 pct. af befolkningen får adgang til; b) støtte til opbygning af effektiv og bæredygtig forvaltning i den lokale sundhedssektor og c) fremme ligestilling i sundhedssektoren gennem adgang til sundhedsuddannelser for kvinder, efteruddannelse af sundhedspersonel og fokusering på aktiviteter med særlig betydning for kvinder og børns sundhed.

I den foregående fase har indsatsen især været koncentreret om at bringe hospital og klinikker op på et funktionsdygtigt niveau. Projektet bygger videre på de opnåede resultater, og antallet af konsultationer forventes fortsat at stige, men projektets aktiviteter koncentrerer om aktiviteter til styrkelse af sundhedsforvaltningen, der skal sikre effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af de sparsomme ressourcer i sundhedssektoren. Aktiviteterne omfatter bl.a. introduktion og gennemførelse af årsplaner, udvikling af monitorerings- og rapporteringsredskaber, procedurer for effektiv anvendelse af medicin, brugerbetaling samt holdningsbearbejdning og un-

dervisning af ansatte i sundhedssektoren for at fremme kvinders og andre svagt stillede adgang til sundhedsydelse.

Distriktssundhedssystemets rækkevidde udvides gennem mobile klinikker, som med udgangspunkt i eksisterende faciliteter dækker den del af oplandet, der kan nås med terrængående køretøjer. Indsatsen i områder, som kun kan nås med æsel eller til fods ydes gennem støtte til dannelse af lokale sundhedskomiteer og træning af lokale sundhedsarbejdere. Gennem disse aktiviteter sikres tilstedeværelsen af helt basal sundhedsfaglig kapacitet i størstedelen af distrikternes ca. 300 landsbyer.

For at sikre kvinder lige adgang til sundhedsydelse ydes målrettet støtte til uddannelse af kvinder i sundhedssektoren på alle niveauer for herigennem at fremme en mere lige kønsfordeling af sundhedspersonel. Der ydes støtte til drift af et kollegium for kvinder, som blev bygget under fase to, og der ydes stipendier til kvinder fra landsbyerne til gennemførelse af jordemoder- og sygeplejerskeuddannelser. 160 kvinder fra lokalområdet forventes at færdiggøre deres uddannelser i projektperioden. Derudover gennemføres efteruddannelsesaktiviteter for sundhedspersonale inden for gynækologi, graviditet og fødsler, ligesom ligestillingsaspektet indgår i alle undervisnings- og informationsaktiviteter. Fortalervirksomhed over for lokale myndigheder og traditionelle landsbyråd er et væsentligt element i projektaktiviteterne.

I løbet af projektet reduceres rådgiverbistanden og driftsstøtten til hospital og klinikker i forventning om, at afghanske myndigheder i stigende omfang kan påtage sig ansvaret for levering af basale sundhedsydelse i provinsen.

Budget

Det samlede budget andrager 47 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Aktiviteter.....	23,8 mio. kr.
Investeringer.....	5,0 mio. kr.
Rådgivere udsendt af DAC.....	7,7 mio. kr.
Lokal administration, programovervågning og revision.....	5,5 mio. kr.
Budgetmargin.....	2,1 mio. kr.
Administrationsvederlag til DAC.....	2,9 mio. kr.
<u>I alt.....</u>	<u>47,0 mio. kr.</u>

Tilsagnet vil blive afholdt med 47 mio. kr. under § 06.33.01.11. Andre samarbejdsformer med ngo'er.

Væsentlige risikoelementer

En forværring af sikkerhedssituationen kan helt eller i perioder medføre, at projektet ikke kan gennemføres som planlagt. DAC har imidlertid betydelig erfaring med at gennemføre projektarbejde i Afghanistan under vanskelige vilkår. Kapaciteten i de offentlige institutioner er fortsat meget lav, og der findes kun et begrænset beskatningsgrundlag til dækning af de offentlige udgifter. En forudsætning for øget finansiering af sundhedssektoren gennem regeringsystemet er realisering af forventet donorstøtte og effektivisering af centralforvaltningen. Der er derfor risiko for, at myndighederne langsommere end planlagt kan overtage driften af sundhedsfaciliteter.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2006 afgives tilsagn på 47 mio. kr. i støtte gennem Dansk Afghanistan Komite (DAC) til primær sundhedstjeneste i Herat, Afghanistan, fase 3.

Tilsagnet vil blive afholdt af det beløb, som på finansloven stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.33.01. Bistand gennem private organisationer (ngo'er).

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

ULLA TØRNÆS

Til Finansudvalget.